

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Zdeňky Burdové v právní věci

žalobce: **Roman J.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx

proti
žalované: **Česká republika – Státní pozemkový úřad**, IČO: 01312774
se sídlem Husinecká 1024, Praha 3 – Žižkov

za účasti vedlejšího účastníka na straně žalované: **Hlavní město Praha**,
IČ: 00064581
se sídlem magistrátu Praha 1, Mariánské nám. 2
zast. JUDr. Jiřím Brožem, CSc., advokátem,
se sídlem Praha 10, Dykova 1158/17,

za hlavní intervence 1) **Štěpán H.**, bytem xxx, xxx
2) **Bohuslav M.**, bytem xxx, xxx
3) **Luboš R.** Bytem xxx, xxx
hlavní intervenienti 2 a 3 zast. Štěpánem H., xxx, xxx

o vydání pozemků,

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 29. června 2020, č.j. 16C 165/2020-140,

takto:

Usnesení soudu I. stupně se ohledně pozemku parc.č. xxx, v k.ú. xxx, pozemků parc.č. xxx, parc.č. xxx, obou v k.ú. xxx, pozemků parc.č. xxx v k.ú. xxx a pozemků parc.č. xxx, parc.č. xxx a parc.č. xxx v k.ú. xxx všech zapsaných na LV č. xxx u Katastrálního úřadu pro hl.m. Praha potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně zamítl návrh na vydání předběžného opatření, kterým by bylo žalované uloženo, aby nenakládala s pozemky parc. č. xxx a parc.č. xxx, oba v k.ú. xxx, dále s pozemky parc.č. xxx, xxx, xxx a xxx, tyto pozemky v k.ú. xxx, dále s pozemky parc.č. xxx a xxx, oba v k.ú. xxx, dále s pozemky parc.č. xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx a xxx, tyto pozemky v k.ú. xxx, a dále i s pozemky parc.č. xxx, xxx a xxx, tyto pozemky v k.ú. xxx, všechny pozemky zapsané na LV č. xxx, vedeném Katastrálním úřadem pro hl.m.Prahu, katastrální pracoviště Praha.
2. Žalobce se v žalobě domáhal rovněž vydání předmětného předběžného opatření. Uváděl, že je osobou oprávněnou dle zák. č. 229/1991 Sb. o půdě, když stavební pozemek, který byl ve vlastnictví jeho právních předchůdců, nebylo možno vydat. Žalobce poté uplatnil nárok na

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

bezúplatný převod jiného pozemku, liknavým a navíc svévolným postupem žalované však jeho nárok nebyl uspokojen.

3. Napadené usnesení je již druhým usnesením soudu I. stupně o navrhovaném předběžném opatření, když soud I. stupně svým prvním usnesením ze dne 17.4.2020, č.j. 16C 165/2020-109, nařídil navrhované předběžné opatření ohledně pozemku parc.č. xxx v k.ú. xxx, ohledně zbývajících pozemků návrh, aby bylo nařízeno předběžné opatření, kterým by byl vysloven zákaz nakládání s těmito pozemky odmítl.
4. K odvolání obou účastníků zdejší soud jako soud odvolací svým usnesením ze dne 22.6.2020, č.j. 16Co 195/2020-136, usnesení soudu I. stupně zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. Odvolací soud jednak vyslovil, že pro odmítnutí návrhu na vydání předběžného opatření nebyly splněny zákonné podmínky, rovněž ale nebyly splněny zákonné podmínky ani pro vyhovění návrhu ohledně pozemku parc.č. xxx. Odvolací soud se neztotožnil se závěrem soudu I. stupně o liknavém postupu žalované při uspokojení nároku žalobce na náhradní pozemky, když konstatoval, že na základě kusého zdůvodnění soudu I. stupně tento závěr učinit nelze. Dále i konstatoval, že za situace, kdy byly odňaté pozemky stavebními a rozloha požadovaných náhradních pozemků mnohonásobně přesahuje rozlohu pozemku odňatého, jeví se jako spravedlivé a rozumné uspořádání poměrů kombinace naturální finanční náhrady s tím, že posouzení, zda se v dané věci jedná již o tento případ a v jaké míře přísluší učinit soudu I. stupně.
5. Soud I. stupně v nyní napadeném usnesení soudu I. stupně vyšel ze závěru odvolacího soudu, nyní uzavřel, že v tuto chvíli nelze mít za osvědčené, že žalovaná postupovala při uspokojení restitučního nároku liknavě, diskriminačně nebo svévolně, když veškerá aktivita žalobce byla směřována do období roku 2018 a žalobce byl déle než 10 let fakticky nečinný. Soud i konstatoval, že situace, kdy rozloha požadovaných náhradních pozemků značně přesahuje rozlohu pozemku odňatých, není žádoucí ani dle platné právní úpravy, když je třeba upřednostnit náhradní pozemky obdobné co do jejich kvality a kvantity. Přitom v případě pozemků parc.č. xxx, xxx, xxx, xxx a xxx se jedná již o pozemky, které jsou zatíženy předběžnými opatřeními a tuto skutečnost lze s velmi vysokou pravděpodobností předpokládat i u zbývajících pozemků.
6. Soud tedy neshledal nárok žalobce za osvědčený a neshledal ani potřebu zatímní úpravy poměrů účastníků či nebezpečí ohrožení výkonu rozhodnutí, návrh na vydání předběžného opatření proto dle § 102 odst. 1 o.s.ř. zamítl.
7. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, zároveň vznesl i námitku podjatosti soudců JUDr. Milana Chmelíčka a JUDr. Ivy Březinové s tím, že názory vyslovené v jejich zrušujícím usnesení soud v rozporu s ustálenou judikaturou, což bez dalšího svědčí o předpojatosti těchto soudců.
8. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený svým usnesením ze dne 27.8.2020, č.j. Nco 89/2020-167 vyslovil, že soudci JUDr. Iva Březinová a JUDr. Milan Chmelíček nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí této právní věci.
9. Již před rozhodnutím Vrchního soudu vstoupil jako vedlejší účastník na straně žalované Hl.m.Praha a to ohledně pozemku parc.č. xxx v k.ú. xxx. V průběhu odvolacího řízení pak Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

formou hlavní intervence podali žalobu na převod pozemků parc.č. xxx Štěpán H., Bohuslav M. a Luboš R., a to formou hlavní intervence do řízení. Předmětem tohoto odvolacího řízení je ovšem jen odvolání žalobce.

10. V podaném odvolání žalobce namítal, že liknavý a svévolný postup žalované při uspokojování jejího restitučního nároku osvědčil dostatečně. Zejména o přecenění žádala žalovanou již matka žalobce, a to v osobním jednání se zástupcem žalované Ing. N. a dále žalobce osobně i prostřednictvím svého zástupce. Soud I. stupně a rovněž i odvolací soud ve svém předchozím zrušovacím rozhodnutí tak dospěl k chybnému závěru. Žalobce dále i podrobně namítal, že odvolací soud pochybil pokud nerespektoval právní závěr vyslovený v rozsudku Městského soudu v Praze sp.zn. 55Co 366/2019, že postup žalované při uspokojení jeho nároku byl zdoluhavý a nesl znaky libovůle, když řádně nevysvětlil, proč se od tohoto závěru odchýlil. Dále i vytýkal odvolacímu soudu předchozím usnesením učiněný závěr, že jeho nárok by bylo možno uspokojit zčásti vydáním pozemku a zčásti finančně s tím, že dle závěru Nejvyššího soudu učiněných v jeho rozsudku sp.zn. 28Cdo 430/2018 je pro uspokojení nároku na vydání náhradních pozemků jediným universálním kritériem cena těchto pozemků. S ohledem na jiná řízení týkající se pozemků, ohledně nichž byl uplatněn nárok na vydání, žalovaný pouze navrhl, aby odvolací soud usnesení soudu I. stupně změnil ohledně pozemků parc.č. xxx, parc.č. xxx, parc.č. xxx, parc.č. xxx, parc.č. xxx a parc.č. xxx, všech zapsaných u Katastrálního úřadu pro hl.m.Prahu na LV č. xxx.
11. Odvolací soud na základě podaného odvolání a v jeho mezích přezkoumal napadené usnesení dle § 212a odst. 6 občanského soudního řádu. Poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
12. Prvou podmínkou pro vydání předběžného opatření dle § 102 o.s.ř. je dle ustálené judikatury požadavek, aby byl alespoň osvědčen nárok, jehož zajištění předběžnou úpravou je požadováno. Druhým požadavkem pak je, že sama potřeba pro vydání předběžného opatření pak musí být prokázána.
13. V dané věci pak konkrétně bylo nutno osvědčit, že je vůbec dán nárok žalobce na vydání jím vybraných náhradních pozemků, tedy, že postup státu při uspokojování jeho restitučního nároku byl liknavý, diskriminační nebo nesoucí znaky libovůle. Odvolací soud ve svém prvním usnesení konstatoval, že tento závěr zatím učinit nelze, úvahy k tomuto závěru vedoucí pak podrobně rozvedl v bodě 10 tohoto usnesení. Obsáhlé výtky odvolatele, že se odvolací soud ve svém prvním usnesení nevypořádal s opačným právním závěrem vyslovený v rozsudku zdejšího soudu sp.zn. 55Co 366/2019 považuje odvolací soud za nedůvodné. Situace, kdy soudci či senáty soudů stejného stupně při posuzování typově shodného případu dospějí k rozdílným závěrům, je samozřejmou součástí soudního rozhodování a dochází k němu při rozhodování soudů všech stupňů (včetně Nejvyššího soudu i Ústavního soudu). K sjednocení judikatury pak dochází rozhodnutím vyššího soudu, v případě rozhodnutí Nejvyššího soudu, rozhodnutím jeho velkého senátu a v případě Ústavního soudu rozhodnutím jeho pléna.
14. Z interní evidence zdejšího soudu ovšem vyplývá i skutečnost, koneckonců doložená žalobcem, že rozsudek zdejšího soudu č.j. 55Co 366/2019-158 byl rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 8. září 2020 zrušen, ve vyhovujících výrocích byl zrušen i rozsudek soudu I. stupně. Liknavost

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

postupu žalované při uspokojování nároku žalobce byla přitom žalovanou zpochybněna i v dovolání. Dovolací soud poukázal na to, že se v případě tohoto závěru jedná o závěr skutkový nikoli právní, nemůže tedy založit přípustnost dovolání. Nicméně konstatoval, že hodnotící závěr soudů nižších stupňů o liknavosti dovolatelky při uspokojování restitučních nároků žalobce přitom v posuzovaném případě není nikterak nepřiměřeným zjištěným skutkovým okolnostem a za této situace nebylo lze po žalobci spravedlivě považovat další účast ve veřejných nabídkách (strana 4, druhá odstavce zdola rozsudku).

15. Situace, kdy se ke sporné otázce liknavosti postupu žalované při uspokojování restitučního nároku žalobce vyslovil Nejvyšší soud, byť obiter dictum v jiném řízení, je skutečností, kterou musí nižší soudy zohlednit. Aproboval-li tedy Nejvyšší soud závěr, že postup žalované při uspokojování restitučního nároku žalobce liknavý byl, je namístě z tohoto závěru vyjít i v tomto řízení.
16. Liknavost postupu žalobce je však jen jedním z požadavků na úspěšnost žaloby, a tedy jen jednou ze skutečností, které musí být osvědčeny pro předběžný zákaz dispozice s vybranými pozemky. Další podmínkou, která by měla být osvědčena, je vhodnost pozemků k vydání, zde odvolací soud poukazuje na zmíněný rozsudek NS sp.zn. 28Cdo 1946/2020, když právě pro neprokázání vhodnosti vybraného pozemku pro uspokojení restitučního nároku žalobce, byly rozsudky nižších soudů zrušeny. Odvolací soud zde konstatuje, že tato skutečnost byla sice v tomto řízení obecně tvrzena v návrhu na vydání předběžného opatření (bod 53 žaloby i návrhu na PO), nebyla však nijak důkazy osvědčována. Již proto závěr o vhodnosti vybraných pozemků dosud učinit nelze. To platí i za situace, kdy žalobce svůj návrh na vydání pozemků v odvolání omezil, když v odvolání byly již vypuštěny pozemky, u kterých již na základě předchozích úkonů tato vhodnost dána není. Byť se v případě předběžného opatření jedná jen o zatímní rozhodnutí, vhodnost požadovaných pozemků k vydání by alespoň v obecné rovině měla být osvědčována a k tomu ze strany žalobce nedošlo.
17. Závěr soudu I. stupně, že nárok žalobce na vydání předmětných pozemků tedy nebyl osvědčen, nadále ob stojí, odvolací soud proto napadené usnesení dle § 219 o.s.ř. potvrdil. Když jednání nebylo třeba nařizovat (§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.).
18. Odvolací soud i pro další řízení konstatuje, že rozhodnutí o předběžném opatření je z povahy věci rozhodnutím zatímním (pro tentokrát), pokud v dalším řízení vhodnost vybraných pozemků žalobce osvědčí a podá i nový návrh, nelze s ohledem na výše uvedené úspěšnost tohoto návrhu vyloučit. Ačkoliv výše zmíněný rozsudek NS sp.zn. 28 Cdo 1946/2020 řeší především vhodnost vydání konkrétního sporného pozemku, obsahuje zároveň s odkazem na judikaturu i obecné závěry týkající se vhodnosti pozemku k vydání dle zák.č. 229/1991 Sb. i zák.č. 503/2012 Sb. Z těchto závěrů lze vyjít i v dané věci, dále se i přitom zjevně i s ohledem na vedlejší účastenství hl.m.Prahy nabízí vyžádat její stanovisko k vydání dalších předmětných pozemků.
19. Závěrem odvolací soud i uvádí, že nadále setrvává na svém závěru vysloveném v bodě 11 předchozího zrušovacího usnesení, tedy na závěru, že za situace, kde rozloha náhradních pozemků, protože se nejedná o pozemky stavební, mnohonásobně přesahuje rozlohu pozemku odnětého, jeví se jako spravedlivé a rozumné uspořádání poměrů státu kombinace naturální a

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

finanční náhrady s tím, že posouzení, zda podmínky pro takovou kombinaci náhrady jsou splněny a v jaké míře přísluší soudu I. stupně. S ohledem na to, že odvolací soud zmínil mnohonásobný rozdíl mezi rozlohou pozemku odňatého a pozemků náhradních je evidentně mylná interpretace odvolatele, že z tohoto pokynu vyplývá, že by mu měl být vydán pozemek orné půdy o rozloze pozemku odňatého a ve zbytku vyplacena finanční náhrada. I dle odvolacího soudu by takový postup žalobce poškodil. Na druhé straně požadované pozemky patřící do obvodu městských částí v Praze v původní žalobě mnohonásobně přesahující výměru pozemku odňatého. Odvolací soud zde poukazuje na obecně známou skutečnost, že Metropolitní plán, který by v Praze závazně stanovil charakter jednotlivých pozemků včetně pozemků k zastavění, dosud nebyl přijat, u stávajícího územního plánu jsou, a zejména v minulosti byly, běžnou praxí změny územního plánu tak, že byly pozemky s jiným charakterem změněny na pozemky stavební. V případě původní žaloby tak bylo prakticky jisté, že by ve skutečnosti byly vydány pozemky v ceně výrazně vyšší, než činil restituční nárok žalobce. Svůj závěr tak odvolací soud v tomto případě považuje za souladný s závěrem vyjádřeným v rozsudku NS sp.zn. 28 Cdo 430/2018 a zejména s účelem restitučních zákonů, kterým je náprava křivd způsobených minulým režimem nikoli převod majetků na osoby oprávněné dle restitučních předpisů ve výrazně vyšší hodnotě, než pozemky odňaté. Závěrem ale odvolací soud dodává, že pokud žalobce v tomto řízení svůj nárok na vydání pozemků výrazně redukuje tak, jak to učinil již v tomto odvolacím řízení, je situace odlišná, když z původně požadovaných 19 pozemků zbývá 7. Posouzení zmíněné odvolacím soudem je nutno učinit i v tomto případě, obecně však platí, že vyhovění redukovanému návrhu žalobce na vydání menšího počtu pozemků (pokud k částečnému zpětvzetí žaloby skutečně dojde) nelze nyní bez dalšího hodnocení vyloučit.

Ve vztahu k pozemkům, ohledně nichž nebylo odvolání podáno, zůstalo usnesení soudu I. stupně nedotčeno (§ 206 odst.2 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 7. října 2020

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu